

MEMORANDUM

privind optimizarea activității Școlii Doctorale din cadrul UNATC

I. DE UNDE PORNIM

1. CADRUL SPECIFIC AL ȘCOLII DOCTORALE DIN UNATC „I.L.Caragiale”

1.1. SPECIFICUL

Școala doctorală din UNATC „I.L.Caragiale”, în acord cu specificul de învățământ al UNATC, acționează în sfera universitar-artistică în domeniile ARTELE SPECTACOLULUI ȘI TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA.

1.2. TRADIȚIA

Școala doctorală din UNATC „I.L.Caragiale” constituie cea mai veche structură de studii doctorale din România orientată în domeniile TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA și confirmă existența și practica unei experiențe doctorale reductabile. Școala doctorală din cadrul UNATC a reprezentat un model pentru celelalte instituții universitare românești cu profil artistic, la nivelul ciclului al treilea de studii universitare, conform recomandărilor Procesului de la Bologna.

1.3. SISTEMUL SPECIFIC DE CREARE A CUNOAȘTERII

În respectul tradiției profesionale de șlefuire a măiestriei artistice și de învățare, fixare, cercetare și creație artistică în domeniile ARTELE SPECTACOLULUI și TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA, pedagogia și practica universitară corespunzătoare acestora confirmă relația și colaborarea directă între corpul profesoral și studenții din toate ciclurile. Sistemul universitar de îndrumare individuală este predilect în formarea persoanelor dedicate artelor scenice, filmului și media și se încadrează în metodologiile tradiționale, artistice, educative și formative ce urmăresc excelența în câmpurile respective de referință.

1.4. CERCETAREA ȘI CREAȚIA ARTISTICĂ

Noțiunea de cercetare, în sfera artelor, în domeniile TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA, este indisolubil și organic legată de actul creației artistice și conține profunde aspecte cu caracter creativ, inclusiv în sectoarele limitrofe ale procesului artistic, respectiv în zonele gândirii, studiului și investigației teoretice. Demersul doctoral în cadrul UNATC „I.L.Caragiale” implică nemijlocit latura de cercetare și de creație artistică. Creația artistică, la rândul său, implică, nemijlocit, un demers de cercetare continuă și matur asumată.

1.5. INOVAȚIA, NOUȚATEA, ORIGINALITATEA

Inovația permanentă, nouitatea obiectului de studiu doctoral, originalitatea inițiativelor de cercetare alături de unicitatea actului de creație artistică demonstrează, prin tradiție, în domeniile TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA, faptul că acestea condiționează permanent progresul cunoașterii și condiționează obținerea recunoașterii valorice doctorale în plan profesional, sub raport universitar de profil artistic și în plan public și social.

2. CADRUL INSTITUȚIONAL ACTUAL AL ȘCOLII DOCTORALE DIN UNATC

Având în vedere numeroasele intervenții și schimbări survenite în corpul prevederilor legale privitoare la organizarea și desfășurarea studiilor doctorale în România din anul 2004, de la implementarea Sistemului Bologna (vezi Legea Educației Naționale nr. 1-2011, HG nr. 681-2011, Ordinul MECTS nr.2011, Ordinul MECTS nr. 5690 – 2011), luând în considerare și interacțiunea UNATC cu activitatea proiectelor POSDRU derulate de către UEFISCSU apoi UEFISCDI în perioada 2009 – 2011 „Școli Doctorale în România” și „Doctoratul în școli de excelență”, menite să testeze și să implementeze elemente structurale de reformă, rezultă următoarea stare de fapt:

2.1. Școala doctorală din UNATC își derulează activitatea în domeniile TEATRU și ARTELE SPECTACOLULUI și CINEMATOGRAFIE și MEDIA.

- Perioada de studii este de 3 ani cu posibilitatea unei prelungiri de grație de 2 ani.
- Studiile doctorale sunt asigurate de către corpul profesoral abilitat pentru conducere științifică de doctorat din cadrul UNATC. Studiile doctorale sunt de două categorii:

a) studiu coordonat individual și permanent de către un conducător științific;

b) un semestru de studii avansate asigurat de către profesori din cadrul UNATC.

Programa și statul de funcțiuni corespunzătoare sunt formulate NUMAI pe baza opțiunii studenților doctoranzi pentru OFERTA de cursuri afișată public (minimum 6 opțiuni). Cursurile oferite nu reiau discipline și programe existente la nivelurile de licență sau de master.

- Studenții doctoranzi pot beneficia de studii:

- a) cu loc finanțat prin bugetul acordat UNATC de către MECT
 - cu obligații pedagogice sau de cercetare în cadrul UNATC
 - fără bursă dar cu salariu ca angajat existent al UNATC
- b) cu taxă, fără obligații nominale în cadrul UNATC.

- Cifra de școlarizare anuală este decisă de către MECT la solicitarea UNATC.

- Existența studiilor doctorale asigură un grad sporit de finanțare pentru UNATC.

2.2. UNATC are în componere o singură Școală doctorală, cu titlul de departament.

2.3. Școala doctorală are în componere patru colective de lucru cu specific de studiu, cercetare și creație artistică 1. pentru estetică, teorie, pedagogie și istorie a artelor spectacolului; 2. pentru studii aplicate în artele spectacolului; 3 pentru studii de cinematografie și media și 4. pentru studii interdisciplinare de teatru, film și audiovizuale.

2.4. Consiliul pentru Studii Uuniversitare de Doctorat (CSUD) este format din: prof.univ.dr. Laurențiu Damian, prof.univ.dr. Ludmila Patlanjoglu, prof.univ.dr. Ștefania Cenean, prof.univ.dr. Olga Delia Mateescu, prof.univ.dr. Alexa Visarion, prof.univ.dr. Dan Vasiliu (director CSUD prin concurs) și conf.univ.dr. Maria Zărnescu (din partea doctoranzilor și a absolvenților de doctorat recenți).

II: VECTORII STRATEGICI DE ACȚIUNE

1. PRIMA EVALUAREA A ȘCOLII DOCTORALE

De la înființarea școlilor doctorale, după 1990, până în prezent nu au avut loc evaluări interne sau externe recomandate sau solicitate prin metodologii defintivate de către ministerul de resort. Funcționarea școlilor doctorale a fost certificată prin acordarea anuală a cifrelor de școlarizare de către ministerul de resort.

1.1. Pregătirea, derularea și finalizarea procesului de evaluare internă a școlii doctorale printr-un Raport de evaluare internă apt să fie înaintat forurilor specializate în analiza calității în acord cu metodologiile la zi recomandate de ministerul de resort.

1.2. Pregătirea, derularea și finalizarea evaluării externe a școlii doctorale din UNATC, în colaborare cu organismele abilitate pentru această operațiune în acord cu prevederilor metodologiilor la zi emise de către ministerul de resort.

1.3. Aplicarea în practică și integrarea elementelor de optimizare a activității doctorale recomandate de către misiunea de evaluare externă.

1.4. Respectarea prevederilor Regulamentului școlii doctorale și a metodologiilor de aprobare și evaluare doctorale, respectarea contractelor de studii în cadrul școlii doctorale, respectarea eticii doctorale în concordanță cu prevederile legale în vigoare, respectarea procedurilor de evaluare periodică individuală, colegială și a studenților doctoranzi.

- simplificarea și configurarea eficientă și elastică a metodologiilor existente;

- analiza și implementarea de soluții noi în structura procesuală organizatorică a Școlii Doctorale;

- evitarea supradimensionării birocratice a procedurilor organizatorice în detrimentul interesului pentru scopul fundamental al Școlii Doctorale.

1.5. Respectarea și întărirea disciplinei organizaționale din cadrul școlii doctorale: respectarea procedurilor de dezbateri, consult, vot și decizie în cadrul Consiliului pentru Studii Universitare de Doctorat.

- analiza periodică a situațiilor școlare și intervenții obiective de regularizare a problemelor.

2. CALITATE ȘI EFICACITATE EDUCAȚIONALĂ, DE CERCETARE ȘI DE CREAȚIE ARTISTICĂ

2.1. Actualizarea și perfecționarea metodologiilor de inițiere, formulare, derulare și evaluare a programelor de studii și a procesului de îndrumare a doctoranzilor. Introducerea de noi zone de interes și de investigație doctorală. Introducerea programată de cursuri noi.

- Este necesară realizarea unei structuri programatice privind sferile de pregătire și de cercetare de tip doctoral. PENTRU EXEMPLIFICARE propunem o suită de teme generale de cercetare care pot integra armonios atât obiective teoretice cât și proiecte practice de cercetare, coprespunzătoare tuturor disciplinelor specifice existente în sistemul universitar UNATC:

„Trasee de creativitate și de cunoaștere ale regiei”

„Antropologie și studii teoretice”

„Studiul creativității specifice actorului”

„Sisteme și politici de integrare a comunității artistice în societatea activă”

„Pedagogie și formație creativă în structurile de învățământ și în societate”

„Teorii și metode de intervenție și de diseminare a valorilor culturale și artistice”

„Studii culturale transdisciplinare”

2.2. Orientarea tematică și sistematică a proiectelor de cercetare și de creație artistică spre noi dimensiuni de prospecție și de explorare a dimensiunilor teoretice, istorice, experimentale ale domeniilor specifice de referință. Orientarea studenților doctoranzi spre inițiative de cercetare cu aplicabilitate în sfera profesională de referință, de interes, de utilitate și de impact social și public general.

2.3. Corelarea direcțiilor individuale de studiu cu cerințele activității universitare curente de la ciclurile de licență și de masterat în respectul unui traseu specific de formare și perfecționare în cadrul UNATC. Corelarea activității doctorale de studiu cu direcțiile programelor de cercetare și de creație universitară ale UNATC.

2.4. Structurarea, actualizarea și evaluarea periodică a programelor de studii doctorale și a strategiilor de îndrumare individuală a doctoranzilor.

2.5. Analiza periodică a modalităților de evaluare a lucrărilor de cercetare și de creație științifică de pe parcursul studiilor doctorale și analiza procesului de amânare sau de respingere a lucrărilor, proiectelor de cercetare și de creație artistică și a tezelor de doctorat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (legislație și metodologii actualizate sau metodologii noi).

2.6. Actualizarea surselor de documentare și informare, a bibliografiei, în raport cu nivelul de cunoaștere contemporan, competitiv.

2.7. Formularea, editarea și fixarea (tipografică, digitală) a sintezelor de curs doctoral și a suportului de curs doctoral.

2.8. Sporirea gradului de relevanță pentru activitatea de cercetare și creație artistică a studenților doctoranzi (output) prin:

- diseminarea internă și publică a materialelor meritorii rezultate pe parcursul procesului doctoral de cercetare și de creație artistică (editare, tipărire, fixare digitală, net);

- promovarea în mediile universitar, profesionist și public a tezelor de doctorat meritorii (editare, tipărire, fixare digitală, net);

- promovarea activității relevante de cercetare și de creație artistică a corpului profesoral doctoral și de cercetare și a doctoranzilor (spectacole, producții de teatru film și media, cursuri speciale, conferințe, workshop-uri, evenimente, tipărituri, fixare digitală, net);

- intervenția școlii doctorale și a doctoranzilor în proiectele comunității; sporirea vizibilității acestor acțiuni;

- integrarea studenților doctoranzi în proiectele de sporire a vizibilității și de diseminare a rezultatelor cercetării și creației artistice (proiecte, evenimente, publicații, carte, fixare digitală, net).

3. RESURSA UMANĂ

Nu toți doctoranzii au înțelegerea matură a importanței, rolului și rostului studiilor de acest tip. Nu toți doctoranzii înțeleg funcția constructivă și exploratorie a doctoratului. Nu toți doctoranzii bursieri sunt integrați în sistemul profesoral al UNATC, atât în timpul studiilor cât și după absolvire. Din aceste rațiuni se impune o SELECȚIE mai atentă a doctoranzilor în concordanță cu cerințele reale și actuale ale dezvoltării programelor de învățământ, ale disciplinelor și ale resursei profesionale în cadrul UNATC.

3.1. Evaluarea periodică a corpului profesoral implicat în susținerea activității doctorale

(evaluare colegială și evaluare de către studenții doctoranzi).

- Profesorii conducători de doctorat trebuie să conștientizeze misiunea și rolul îndrumării de doctorat susținute constant pentru realizarea unui scop practic al cercetării, necesar universitar, de interes artistic, profesional și social.

3.2. Implicarea în activitatea doctorală a corpului profesoral meritoriu, a tinerilor profesori doctori sau doctoranzi. Amplificarea rolului comisiilor doctorale de îndrumare. Atragerea de colaboratori meritoși din spațiul universitar, profesional sau cultural, din țară sau din străinătate.

3.3. Promovarea de noi profesori universitari conducători de doctorat apti să facă față cerințelor acestui tip de învățământ, de excelență.

3.4. Întărirea preocupării constante pentru prevenirea fraudei și pentru respectarea deontologiei și eticii doctorale conform prevederilor ultimei metodologii recomandate de ministerul de resort.

3.5. Sporirea gradului de participare și de implicare a membrilor comunității doctorale din UNATC la viața școlii doctorale (prezență publică și vizibilitate, momente semnificative, ședințe publice de susținere a tezelor sau a altor proiecte importante pentru UNATC și pentru școala sa doctorală). Participarea și implicarea în viața doctorală pot spori semnificativ quantumul de activitate de cercetare în procesul individual de autoevaluare și de evaluare colegială.

3.6. Numeroși profesori conducători științifici de doctorat trec sau au trecut de vârsta pensionării. În acest context trebuie stabilite măsuri de acțiune în scopul menținerii în activitatea universitară sau a dozării aportului profesoral (cumul, plata cu ora) cu precizarea cadrului instituțional.

- în acest scop este binevenită alăturarea față de Școala Doctorală a unui Departament de Excelență Profesorală care să reunească corpul tuturor profesorilor meritorii care nu mai au norma de bază în UNATC. Acest departament poate contribui decisiv, în mod pragmatic și operativ la sprijinirea altor departamente care se confruntă cu probleme de colaborare în programele de studii.

- trebuie luată în considerație acordarea titlului de PROFESOR EMERIT în cadrul UNATC.

4. COMUNICARE, COOPERARE ȘI VIZIBILITATE NAȚIONALĂ ȘI EXTERNĂ

4.1. Realizarea unui cadru național (rețea) de comunicare, de schimb de informații, de schimb de experiență și de cooperare în domeniile doctorale de referință Artele Spectacolului și Teatru și Cinematografie și Media.

4.2. Realizarea unui cadru european și internațional de comunicare, de schimb de experiență și de idei, de cooperare în domeniile doctorale de referință sau cu domenii limitrofe câmpului specific de interes.

4.3. Realizarea unui cadru de comunicare, cooperare și de cointeresare cu mediul profesionist, cu piața de producție și cu sfera activității culturale, sociale și economice din domeniile de referință, atât la nivel național cât și la nivel european.

4.4. Realizarea unui cadru de comunicare, de schimb de informații și de cooperare cu absolvenții școlii doctorale.

5. INIȚIATIVĂ ȘI DESCHIDERE

5.1. Experimentarea unei pepiniere doctorale pentru cercetare și creație artistică, pentru racordarea interesului de studiu spre actualitatea vie a pieței artistice și pentru integrarea în pulsul societății actuale. Organizarea unei PEPINIERE DE IDEI în cooperare cu mediile universitare și doctorale și cu entități ale vieții artistice, culturale, sociale și economice.

5.2. Organizarea în cadrul școlii doctorale din UNATC de Laboratoare cu specific de cercetare cu implicarea doctoranzilor în inițierea, implementarea, derularea, exploatarea și evaluarea rutelor de studiu. Se are în vedere mărirea quantumului de eficiență a actului de cercetare și de creație artistică doctorale sub raport artistic, universitar, profesional și social pe principiul ART BASED RESEARCH.

5.3. Implicarea studenților doctoranzi și a corpului profesoral în explorarea unor noi rute de cercetare de natură să cointereneze parteneri competitivi de pe piața muncii de profil sau din spațiul economic activ. Integrarea în PROIECTE DOCTORALE, NAȚIONALE, EUROPENE SAU PROIECTE COMPLEXE DE CERCETARE în care experiența, cunoașterea și originalitatea școlii doctorale din UNATC pot aduce beneficii de vizibilitate și pot atrage fonduri.

prof. univ. dr. Dan-Anton Vasiliu
Director CSUD